

**ACTIVITĂȚI DE CREARE ȘI VALORIFICARE
A MANUALULUI DIGITAL INTERACTIV „MANUEL DE FRANÇAIS 8E”**

**CREATION AND VALORIZATION ACTIVITIES
OF THE INTERACTIVE DIGITAL MANUAL „MANUEL DE FRANÇAIS 8E”**

*Maria Guzun, lector universitar,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău,
Ana Bulat -Guzun, dr., lector universitar,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău,
Nicolae Balmuș, dr. conf. univ.
UPS „Ion Creangă” din Chișinău,
Maria Guzun, university lecturer
ORCID 0000-0001-9683-1527
Bulat -Guzun Ana PhD
ORCID 0000-0002-4882-5744
Nicolae Balmuș PhD
"Ion Creanga" SPU, Chisinau
ORCID 0000-0002-0491-2918*

CZU 378.16:811.133.1

Abstract

The paper briefly describes the issue of developing and implementing in the process of training interactive digital language textbooks (French language 8th grade). For this purpose, the MDIR Constructor software was used, which was adapted and supplemented with options and interactive digital activities correlated with the curriculum of the discipline and the content of the textbooks available in printed format.

Key-words: educational software, interactive digital textbook, textbook builder software

I. Introducere

În conformitate cu standardele de competențe digitale pentru cadrele didactice [1] și elevii din învățământul general [2], curriculumul gimnazial la disciplina Limba Străină (LS) [3] recomandă ca profesorul să utilizeze pe larg materiale didactice ilustrative atractive și moderne (imagini, infografice, colaje, hărți conceptuale și produse digitale), instrumente educative moderne (tabla interactivă, calculatorul, tabletele, telefoanele mobile), activități/exerciții cu caracter ludic (activități interactive, jocuri de rol, studii de caz, simulări, vizionări de resurse digitale, scenete, dezbateri, discursuri motivaționale) și suporturi digitale (website-uri, bloguri, vloguri, filme, colaje digitale, postere digitale, dicționare digitale, materiale în format mp3 și mp4, soft-uri SMART, etc.) [3, p.124]. Alte documente oficiale [4] recomandă și prognozează [5] dezvoltarea manualelor digitale interactive pentru învățământul preuniversitar.

Ce este un manual digital interactiv (MDI)? La momentul actual această întrebare nu are un răspuns unic deoarece la momentul actual, în procesul de elaborare a MDI se utilizează diverse concepții și tehnologii care urmează să fie validate prin experimente pedagogice. Una din cele mai ample definiții pentru MDI a fost formulată de profesorul universitar Marin Vlada [6]. În această definiție se menționează că *din punct de vedere al conținutului, manualul digital cuprinde integral conținutul manualului tipărit (ce are reprezentări statice), având complementar (în locul ilustrațiilor, tabelor, exercițiilor, etc. de pe hârtie)*

elemente specifice precum: exerciții interactive, jocuri educaționale, animații, filme și simulări care, prin utilizare, aduc un plus de profit cognitiv.

Condiția de **cuprindere integrală în MDI a conținutului manualului tipărit** este una firească: elevii nu pot să studieze concomitent o disciplină școlară în baza a două manuale cu conținut tipărit diferit. Din această cauză MDI, la momentul actual, se realizează de aceleași edituri care au câștigat tenderul pentru realizarea variantei tipărite a manualului școlar [9].

MDI, realizate în lipsa unui tender de conținut digital interactiv, s-au dovedit a fi relativ simple. De regulă conțin, preponderent, activități multimedia (audio/video) pe care utilizatorul final (profesorul) nu poate să le personalizeze și să le adapteze la contingentul de elevi.

În Republica Moldova la momentul actual manualele școlare există numai în format *.pdf [10].

În continuare prezentăm succint softul MDIR Constructor [11] cu ajutorul căruia s-a reușit crearea unei variante de MDI de limbă franceză clasa a VIII-a cu conținut digital interactiv redactabil și personalizat de către utilizatorii finali (profesori/elevi). O variantă similară, e-Flux, există și se utilizează în procesul de instruire din învățământul universitar. Ea a fost elaborată, testată și validată în cadrul experimentului pedagogic realizat în procesul de lucru asupra tezei de doctor "Evaluarea competențelor lingvistice prin TIC în studiul universitar al limbii franceze" [12]

II. Activități de crearea a MDI „MANUEL DE FRANCAIS 8e”

Varianta tipărită a manualului de limbă franceză clasa a 8-a [7] cu ajutorul softului MDIR Constructor 2.0 [7] relativ simplu se transformă în variantă digitală interactivă. Pentru acest manual în colaborare cu Service de Coopération et d'Action Culturelle de l'Ambassade de France et de L'Alliance Française de Moldavie a fost realizat un CD cu diverse activități audio special concepute pentru manual și marcate în varianta tipărită cu pictograme statice (total 29 activități). În varianta digitală a manualului aceste pictograme au fost transformate în obiecte interactive pe care utilizatorul le accesează prin dublu click cu ajutorul mouse-ului.

II.1. Identificarea tipurilor de resurse digitale interactive pentru manualele de limbă străină.

În rezultatul analizei conținutului manualului tipărit [7] au fost identificate principalele activități de învățare și evaluare concepute de autori:

- Dites si c'est vrai ou faux ;
- Chassez l'intrus ;
- Reliez une question a une réponse ;
- Faites correspondre les mots a leurs définitions ;
- Classez les mots et les expressions dans le tableau ;
- Associez les mots du texte a leurs définitions ;
- Associez les mots des deux colonnes ;
- Choisissez la variante correcte ;
- Choisissez la bonne réponse ;
- Sélectionnez la bonne réponse ;
- Trouvez dans le texte les mots: de sens contraire ; de la même famille ;
- Mettez dans l'ordre du texte les titres qui suivent ;

- Remettez dans l'ordre les idées du texte ;
- Choisissez le pronom indéfini convenable ;
- Placez les adjectifs de la colonne de droite dans les espaces et faites l'accord ;
- Complétez les blancs du texte ;
- Complétez les phrases avec les mots ;
- Recherchez dans le texte le contraire des expressions ;
- Remplacez les mots soulignés par ... ;
- Écrivez en deux colonnes ;
- Ouvrez les parenthèses ;
- Terminez les phrases.

În baza acestor investigații și a analizei tipurilor de activități și produse de învățare recomandate de curriculumul pentru disciplina Limba Străină [3] a fost identificat setul de activități necesare pentru realizarea variantei digitale interactive a manualului **MANUEL DE FRANCAIS 8^e**:

- exerciții de recitare și lectură cu voce tare a poeziilor și textelor în baza modelelor audio/video realizate de vorbitorii nativi;
- exerciții de asociere a cuvintelor cu explicațiile/definițiile lor;
- exerciții de restabilire a ordinii cuvintelor în enunțuri/propoziții;
- exerciții de bifare a variantei corecte după citirea/audierea unui mesaj;
- exerciții de tip adevărat/fals, alegere multiplă;
- exerciții de rezolvare a rebusurilor;
- exerciții de scriere a cuvintelor/expresiilor/enunțurilor în conformitate cu fonograma dictării înregistrate de profesor/vorbitori nativi;
- exerciții de completare a textelor lacunare au ajutorul unui set predefinit de cuvinte sau sintagme;
- exerciții de alegere a răspunsurilor corecte în baza unui text citit sau a unui suport audiovizual;
- exerciții de eliminare a cuvântului intrus;
- exerciții de clasificare a obiectelor/însușirilor/fenomenelor;
- exerciții de aranjare în ordine a enunțurilor/ideilor dintr-un text citit sau audiat;
- exerciții de reformulare a mesajelor în baza unor modele prestabilite;
- exerciții de completare a integramelor lexicale;
- exerciții de interpretare a cântecelor în baza modelelor audio/video;
- exerciții de ordonare/grupare a imaginilor în baza informației dintr-un text citit sau audiat.

II.2. Exemple de implementare a resurselor digitale interactive în MDI „**MANUEL DE FRANCAIS 8^e**”.

MDIR Constructor conține opțiuni pentru personalizarea de către utilizatorul final (profesorul/elevul) a copertei manualului. Această informație este stocată în fișierul LogoMDIConstructor.bmp pe care utilizatorul final poate să-l redacteze în orice redactor de imagini, de exemplu MSPaint. Un exemplu de copertă personalizată este prezentată în fig.1.

Figura 1. Exemplu de copertă personalizată a MDI „MANUEL DE FRANCAIS 8^e”

Fundalul manualului (varianta *.pdf a manualului tipărit) a fost preluat de pe site-ul <http://profesor.md/manuale-scolare-online-clasa-i-xii/> și este stocat în mapa RsProfesor cu numele pdfmd.pdf. Dacă utilizatorul final dorește să modifice fundalul manualului (în cazul realizării unei ediții noi a manualului) este necesar ca fișierul pdfmd.pdf să fie înlocuit cu varianta nouă transformată în versiune de vizualizare pagini duble.

La apăsarea butonului „Start” se deschide interfața propriu-zisă a manualul pe care o prezentăm în fig. 2. În bara de instrumente și pe câmpurile manualului utilizatorul găsește diverse instrumente și opțiuni pentru:

- navigare (răsfoire și căutare de informație în paginile manualului);
- pentru creare resurselor digitale (diverse exerciții, teste, rebusuri, etc.);
- pentru includerea în paginile și pe câmpurile manualului a diferitor tipuri de activități statice și interactive (imagini, fișiere multimedia - audio/video -, fișiere de diverse tipuri (*.txt, *.doc, *.docx, *.pdf), prezentări electronice (*.ppt, *.pptx) etc;

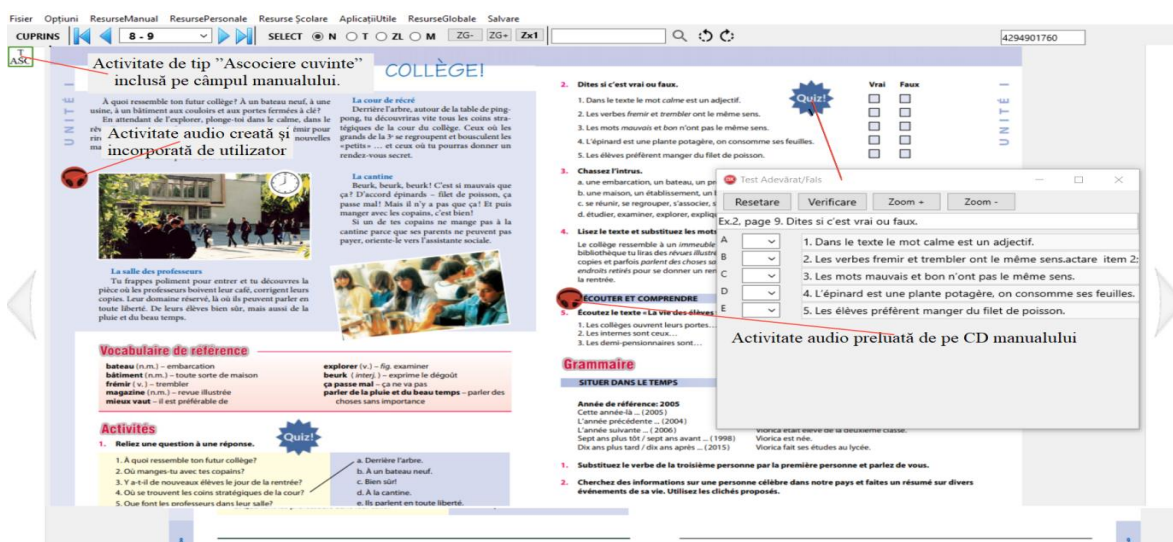

Figura 2. Fereastra principală a MDI MANUEL DE FRANCAIS 8^e

În fig. 2 de rând cu instrumentele de navigare sunt indicate trei exemple de

interactivității incluse de utilizator în pagina manualului (o activitate audio preluată de pe CD manualului; o activitate audio creată de utilizator și un test de tipul adevărat/fals (ex. 2, pagina 9). Pe câmpul manualului este inclus un exercițiu de tip asociere cuvinte (ex.1, pagina 8).

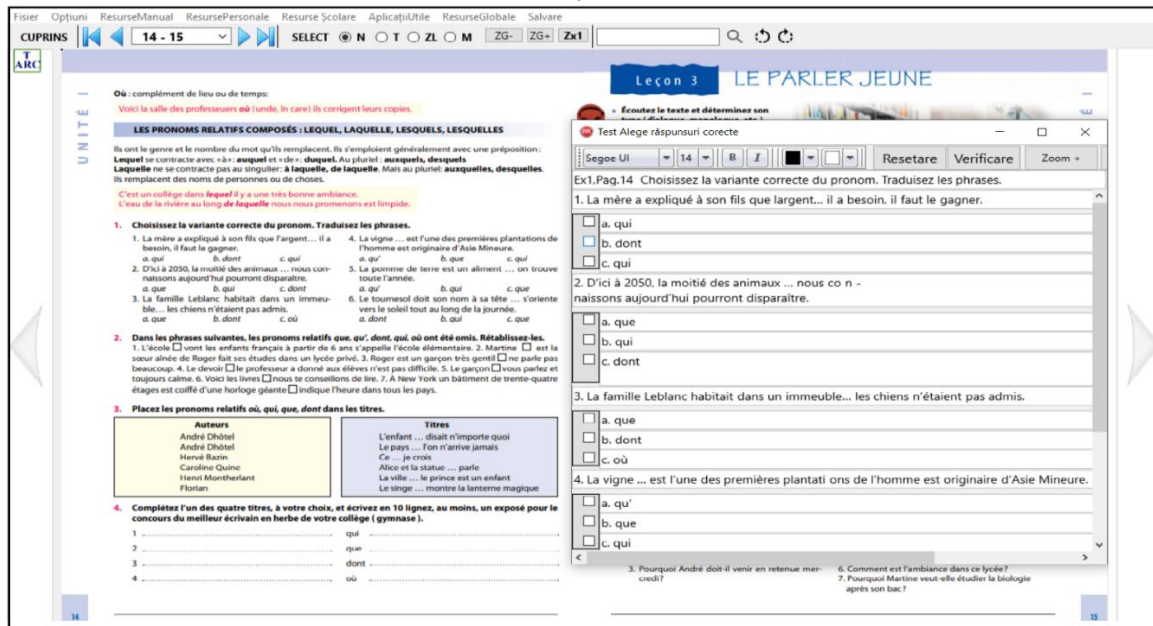

Figura 3. Exemplu de test de tipul „Alege răspunsul corect” (ex.1, pagina 14)

În fig. 4 este reprezentat un exemplu de test de tipul „Asociere cuvinte” (Ex. 1, pagina 8). Fig. 4A reprezintă testul la etapa de formulare a sarcinii (la apăsarea butonului „Resetare” fișele cu frazele care conțin răspunsul întrebărilor își modifică poziția pe ecran în mod aleatoriu). Pentru rezolvarea testului elevul deplasează cu ajutorul mouse-ului fișele cu răspunsuri în coloana „Răspunsuri”. După rezolvarea testului se apasă butonul „Verificare”. În fig. 4B este reprezentat rezultatul rezolvării testului: răspunsurile plasate corect se colorează cu culoare verde iar cele plasate incorect se colorează cu culoare roșie.

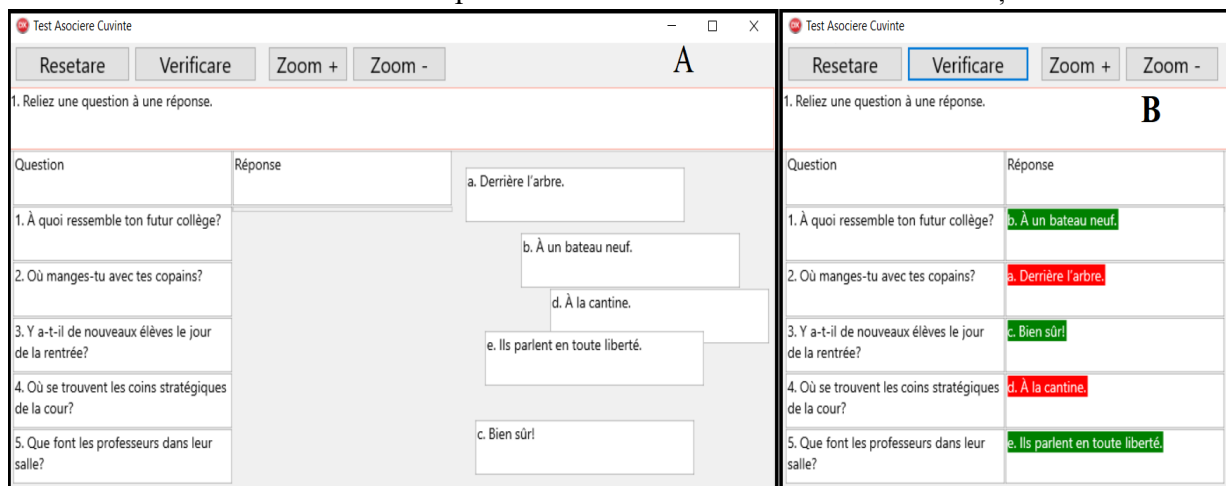

Figura 4. Exemplu de test de tipul „Asociere cuvinte” (Ex1, pagina 8).

În fig. 5A este reprezentată o captură a ecranului din aplicația care creează fișierul resursă pentru exercițiile de recitare și citire expresivă. Această activitate utilizatorul o realizează în trei etape:

- încarcă fișierul *.mp3 care conține secvența sonoră a modelului de recitare/citire;
- încarcă fișierul *.rtf care conține textul activității;
- verifică textul și secvența sonoră și apasă butonul „Salvare”.

Ca urmare se înregistrează fișierul cu extensia *.zmdl în calitate de resursă pentru aplicația de recitare/citire expresivă. În fig. 5B este reprezentată o captură de ecran creată în procesul de realizare a exercițiului de recitare expresivă a poemului „Quelle belle chose est la vie” (pagina 52). În această aplicație elevul ascultă modelul de recitare, înregistrează activitatea personală și se autoevaluează prin compararea secvențelor sonore. Rezultatul activității se salvează pe calculatorul elevului și poate fi transmis profesorului pentru evaluare.

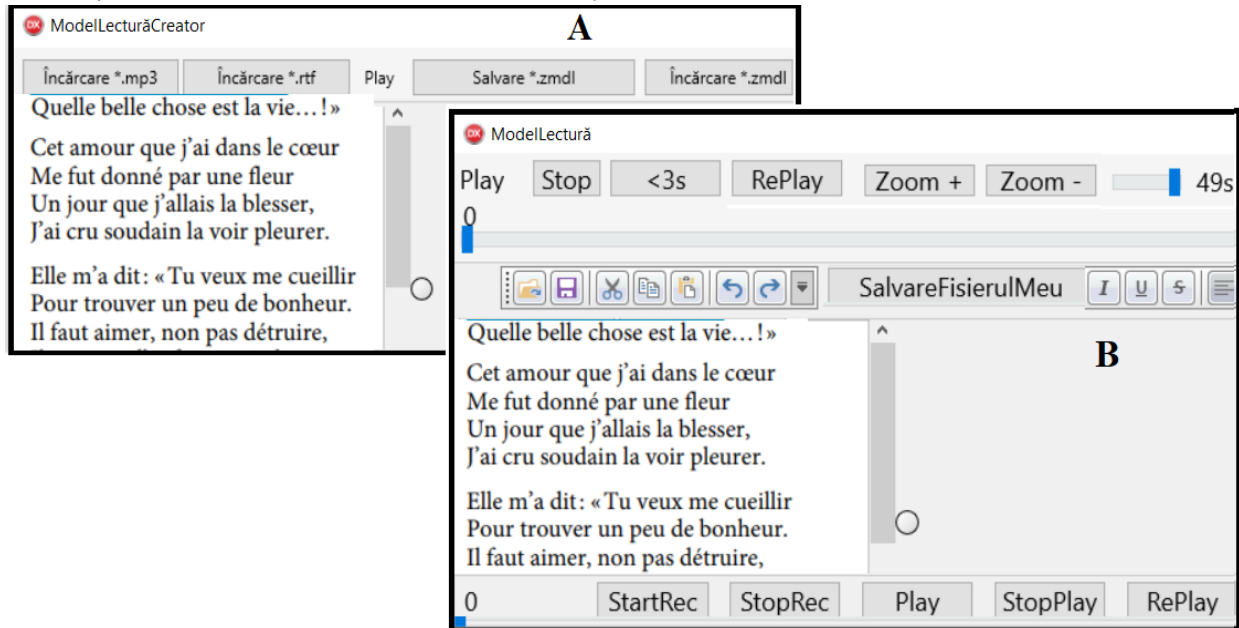

Figura 5. Crearea (A) și realizarea (B) a exercițiilor de recitare/citire expresivă.

MDIRConstructor conține opțiuni pentru includerea în paginile și pe câmpul manualului a diferitor tipuri de resurse online și offline. În fig. 6 este reprezentată o captură de ecran în care se face apel la aplicația e-verbe [8] cu ajutorul căreia se realizează diverse exerciții de gramatică. Această aplicație este una globală care poate fi apelată din orice pagină a manualului, inclusiv la paginile 158-159 unde manualul tipărit prezintă câteva exemple de conjugare a verbelor.

The screenshot displays a web-based application for learning French grammar. At the top, there's a navigation bar with 'CUPRINS' and page numbers '64 - 65'. The main header reads 'Leçon 3 DÉCOUVRONS LA BRETAGNE!'. Below this, a section titled 'Grammaire' focuses on 'LE PASSÉ SIMPLE'. It explains that this tense is used for historical and literary contexts. A table shows the conjugation of the verb 'finir' for three groups of subjects (I, II, and III). A large window titled '21740 verbes' is open, showing a search for 'finir' and a grid of conjugations for various tenses: Présent, Imparfait, Passé simple, Futur simple, Passé composé, Plus-que-parfait, Passé antérieur, and Futur antérieur. At the bottom of this window, there are options for auxiliary verbs (être or avoir) and pronoun forms (Non or Oui).

Figura 6. Secvență de utilizarea aplicației e-verbe [8]

III. Concluzii.

În lucrarea dată au fost descrise succint o parte din activitățile realizate în procesul de creare a **MDI „MANUEL DE FRANCAIS 8^e”**. Acest manual se află în proces de testare în procesul de instruire și constituie o ramură a cercetărilor științifice care se realizează în proiectul **ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA MANUALELOR DIGITALE INTERACTIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR, CIFRUL 20.80009.0807.25** din cadrul programului de Stat 2020-2023.

Toți profesorii care doresc să testeze în procesul de instruire această variantă a manualului digital interactiv și să contribuie cu resurse digitale de concepție proprie, personalizate și adaptate la conținutul manualului tipărit și la contigutul de elevi cu care lucrează sunt încurajați să contacteze autorii nicolae.balmus@gmail.com.

BIBLIOGRAFIE

1. Standarde de competențe digitale pentru cadrele didactice din învățământul general. https://mecc.gov.md/sites/default/files/cnc4_finalcompetente_digitale_profesori_22iulie2015_1.pdf (vizitat 09.05.2021).
2. Standarde de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal. https://mecc.gov.md/sites/default/files/cnc4_final_competente_digitale_elevi_22iulie2015_1.pdf (vizitat 09.05.2021).
3. Limba străină : Curriculum național : Clasele 5-9 : Curriculum disciplinar : Ghid de implementare / MECC al Republicii Moldova, 2020. https://mecc.gov.md/sites/default/files/limba_straine_gimnaziu.pdf (vizitat 09.05.2021).

4. Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020” <http://lex.justice.md/md/350246/>, (vizitat 09.05.2021).
5. Concepția manualului digital, Ministerul Educației al Republicii Moldova <https://mecc.gov.md/ro/content/conceptia-manualului-digital>, (vizitat 09.05.2021).
6. M.Vlada. Definiții manuale digitale. <http://mvlada.blogspot.com/2014/09/ce-este-un-manual-digital.html> (vizitat 09.05.2021).
7. Maria Cotlău, Maria Guzun, Maria Scobioală. Manuel de Français: 8e classe, Editura ARC, 2015, ISBN 978-9975-61-898-4.
8. e-verbs. Aplicație gratuită pentru conjugarea verbelor. download https://www.01net.com/telecharger/windows/Loisirs/education_et_scolaire/fiches/116680.html (vizitat 09.05.2021).
9. Manuale școlare interactive (România) <https://www.manuale.edu.ro/> (vizitat 09.05.2021).
10. Manuale școlare (varianta *.pdf), Republica Moldova. <http://profesor.md/manuale-scolare-online-clasa-i-xii/> (vizitat 09.05.2021).
11. Nicolae Balmus MDIR Constructor 2.0 software pentru crearea manualelor digitale interactive. Certificat de înregistrare DAC O Nr 6765 din 17.12.2020 <http://www.db.agepi.md/opere/SearchResult.aspx> (vizitat 09.05.2021).
12. Bulat-Guzun Ana. Evaluarea competențelor lingvistice prin TIC în studiul universitar al limbii franceze. Tz de dr în Științe ale educației. Chișinău, 2020. http://www.cnaa.md/files/theses/2021/56636/ana_bulat_guzun_thesis.pdf (vizitat 09.05.2021)

LES INTERFÉRENCES MORPHOSYNTAXIQUES: LE CAS DES VERBES DE MOUVEMENT

MORPHOSYNTACTIC INTERFERENCES: THE CASE OF MOVEMENT VERBS

*Natalia Celpan-Patic, doctorandă, lector universitar,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău;*

*Natalia Celpan-Patic, Ph student, university lecturer,
"Ion Creanga" SPU*

ORCID: 0000-0001-7266-6336

CZU 811.133.1'36

Abstract

As it is known, in the process of teaching, learning and evaluation of foreign languages, the problem of linguistic interference appears quite often. This difficulty often arises when a foreign language is studied under "artificial" conditions, as opposed to assimilating it in an authentic context. Linguistic interference is conditioned both by structural factors of the two languages (native language and foreign language) and by extralinguistic circumstances of psycholinguistic, didactic and sociolinguistic order. In the present study we will try to analyze some conditions and causes of this unfavourable overlap process in terms of morpho-syntactic errors related to movement verbs in French committed by Romanian speakers. These types of interference usually occur in syntactic structures that appear to be similar in both languages, but still have fairly clear divergences. We will also try to come up with some modest recommendations on how to fix and prevent these errors.

Key-words: morpho-syntactic interference, movement verb, contrastive method, native language, foreign language, remedial.

Rezumat

După cum se știe, în procesul de predare/învățare/evaluare a limbilor străine, apare destul de des problema interferenței lingvistice. Această dificultate deseori se naște atunci când o limbă străină se studiază în condiții „artificiale”, spre deosebire de asimilarea ei în context autentic. Interferența lingvistică este condiționată